

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์พฤติกรรมการสอนและการใช้ประชุมปรึกษาของอาจารย์พยาบาลในการสอนในคลินิก ดังนั้นรูปแบบของการศึกษาจึงเป็นการวิจัยเชิงวิเคราะห์ (Analysis Research) ซึ่งประกอบด้วย การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสังเกตพฤติกรรมการสอนการประชุมปรึกษา และการสัมภาษณ์การใช้การประชุมปรึกษาของอาจารย์ที่ทำการสอนในคลินิก

ประชากร

1. ประชากร คือ อาจารย์พยาบาลภาควิชาพยาบาลศาสตร์ โรงพยาบาลรามธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งทำหน้าที่ดูแลและรับผิดชอบในการชั้นฝึกปฏิบัติงานของนักศึกษาพยาบาล ในหอผู้ป่วยของโรงพยาบาลรามธิบดี ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2537 อาจารย์เหล่านี้ส่วนใหญ่จะเป็นอาจารย์ที่อยู่ประจำหอผู้ป่วย ซึ่งเรียกว่า T.A. (Teaching associate) มีส่วนน้อยที่เป็นอาจารย์จากโรงเรียนพยาบาลรามธิบดี ซึ่งขึ้นมาช่วยดูแลนักศึกษาในกรณีที่มีนักศึกษาหลายหลักสูตรชั้นฝึกปฏิบัติงานพร้อม ๆ กัน ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 36 คน

2. ตัวอย่างประชากร

ตัวอย่างประชากรในการศึกษาวิจัย คือ อาจารย์พยาบาลที่ทำการสอนในคลินิกของภาควิชาพยาบาลศาสตร์ โรงพยาบาลรามธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล โดยประจำอยู่ในแต่ละแผนกของหอผู้ป่วยในโรงพยาบาลรามธิบดี ที่มีนักศึกษาชั้นฝึกปฏิบัติงานจำนวนทั้งหมด และยินดีให้ความร่วมมือในการทำวิจัย จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 80 ของประชากรทั้งหมด

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 2 ชุด คือ

1. แบบบันทึกการสังเกต พฤติกรรม และคู่มือการวิเคราะห์พฤติกรรมการสอน การประชุมปรึกษาของอาจารย์พยาบาลในการสอนในคลินิก
2. แบบสัมภาษณ์ อาจารย์ที่ทำการสอนการประชุมปรึกษาเกี่ยวกับ การใช้การประชุมปรึกษา รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ในการจัดการเรียนการสอนในคลินิก

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ชุดที่ 1 แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมการสอนการประชุมปรึกษาของอาจารย์พยาบาลในการสอนในคลินิก ผู้วิจัยดำเนินการสร้างตามขั้นตอนต่อไปนี้

1.1 ศึกษาและวิเคราะห์เครื่องมือสังเกตพฤติกรรม โดยใช้ระบบการให้สัญลักษณ์ (Sign interaction Analysis Categories System) และแบบสังเกตพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ทางวาจาของฟแลนเดอร์ (Flanders)

1.2 ศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ เอกสาร บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการสอนการประชุมปรึกษา โดยผสมผสานแนวคิดของรูปแบบการเรียนการสอน แบบอภิปราย แนวคิดของ group process group dynamic พฤติกรรมที่มีประสิทธิภาพในการเรียนการสอนในคลินิก นำมาวิเคราะห์และจำแนกพฤติกรรมการสอนการประชุมปรึกษาของอาจารย์พยาบาล ในการสอนในคลินิก ในการวิจัยครั้งนี้ออกเป็น 5 ลักษณะ คือ

- พฤติกรรมด้านการกระตุ้นให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น

- พฤติกรรมด้านการเสริมแรง เพิ่มแรงจูงใจ

- พฤติกรรมส่วนบุคคลในการสร้างบรรยากาศที่ดี

- พฤติกรรมด้านการสอน และเสนอแนวความคิดต่าง ๆ

- พฤติกรรมการประเมินผล และการป้อนข้อมูลย้อนกลับ

1.3 ทำการสังเกตพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ และนำลักษณะพฤติกรรมการสอนการประชุมปรึกษาของอาจารย์พยาบาลในการสอนในคลินิก ทั้ง 5 ด้านมาจำแนกออกเป็นพฤติกรรมการสอนที่สามารถสังเกตได้ทั้งพฤติกรรมที่เป็นคำพูด และไม่ใช

คำพูด ซึ่งเครื่องมือที่สร้างขึ้นมีลักษณะเป็นแบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมการสอน มีข้อความ
ที่แสดงลักษณะพฤติกรรมการสอนการประชุมปรึกษา จำแนกออกเป็นพฤติกรรมย่อย ๆ ด้านละ
8 พฤติกรรม รวมทั้งสิ้น 40 ข้อ

1.4 สร้างคู่มือวิเคราะห์พฤติกรรมการสอนการประชุมปรึกษา โดย
คู่มือนี้จะใช้สำหรับพิจารณาพฤติกรรมการสอนของอาจารย์โดยเปรียบเทียบการแสดงออกของ
อาจารย์ว่าตรงหรือสอดคล้องกับพฤติกรรมลักษณะใด ลักษณะคู่มือที่สร้างขึ้นจะรวบรวมแนวคิด
ทฤษฎีที่นำมาประยุกต์เป็นพฤติกรรมที่สามารถสังเกตได้ แบ่งออกเป็น 5 ด้าน เช่นเดียวกับ
แบบสังเกตพฤติกรรมการสอน

ชุดที่ 2 แบบสัมภาษณ์อาจารย์พยาบาล ซึ่งเป็นแบบสัมภาษณ์อย่างมีแบบแผน
(Structured interview) คือเป็นแบบสัมภาษณ์ตามแบบฟอร์มที่เราสร้างคำถามไว้แล้ว
ผู้สัมภาษณ์ไม่สามารถเปลี่ยนคำถามที่เฉพาะบางอย่างของแบบสัมภาษณ์ แบบสัมภาษณ์จะเป็น
รูปคำถามปิด (Closed end) ที่กำหนดคำตอบไว้แล้ว และแบบสอบถามเปิด (Open end)
เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นอย่างเสรี และเป็นแบบสัมภาษณ์ระดับลึก
(Subsurface level) ซึ่งเป็นการสัมภาษณ์ให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็น ซึ่งมีขั้นตอนการ
สร้างเครื่องมือ ดังนี้

2.1 ศึกษาต้นคว้าจากหนังสือ เอกสาร บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
กับการใช้การประชุมปรึกษาให้ครอบครัวควบคุมวัตถุประสงค์ในการวิจัยครั้งนี้

2.2 นำความรู้จาก 2.1 มาสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ส่วน
เพื่อการรวบรวมข้อมูลต่อไปนี้

2.2.1 ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะหอผู้ป่วย ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ
คือ

หอผู้ป่วยที่มีลักษณะธรรมดา คือ หอผู้ป่วยที่มีผู้ป่วยที่ต้องการ
การดูแลระดับกลาง (Intermediate Care) ต้องการการพยาบาล 5--6 ชั่วโมง ต่อวัน
หรือน้อยกว่านี้ จัดอยู่ในประเภทที่มีกลุ่มอาการรุนแรง แต่ไม่ปรากฏอย่างชัดเจน หรือเป็นการ
ป่วยชนิดต่าง ๆ ต้องควบคุมกิจกรรมบ้าง หรือต้องการการรักษาเป็นระยะ ๆ

หอผู้ป่วยที่มีลักษณะหนัก คือ ผู้ป่วยที่ต้องการการดูแลในระยะวิกฤต (Intensive Care) หรือต่ำกว่าระยะวิกฤต (Modified Intensive Care) ต้องการการพยาบาลประมาณ 7-14 ชั่วโมงต่อวัน มีลักษณะดังต่อไปนี้ คือ ป่วยเจ็บพลัน ต้องการการดูแลติดต่อกันหรือต้องการการสังเกตบ่อย ๆ ต้องทำกิจกรรมการช่วยเหลือจากผู้ป่วยในเรื่องความต้องการทางร่างกายบ่อย ๆ หรือต้องการการรักษาพยาบาลบ่อย ๆ

2.2.2 ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้การประชุมปรึกษาของอาจารย์พยาบาลแต่ละราย ซึ่งประกอบด้วย 5 ลักษณะ

- ขนาดของกลุ่ม
- วัตถุประสงค์ในการจัดการสอนการประชุมปรึกษา
- เวลาที่ใช้ในการสอน pre-conference และ post conference
- สถานที่ที่ใช้ในการสอน
- รูปแบบของการสอน

2.2.3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ในการจัดการสอนของการประชุมปรึกษาในการสอนในคลินิก

ในแบบสัมภาษณ์นี้ มีจำนวนข้อทั้งหมด 7 ข้อ

การตรวจสอบความตรงของเนื้อหา โดย

1. การตรวจสอบความตรงของแบบสังเกตพฤติกรรมและแบบสัมภาษณ์

นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นทั้ง 2 ชุด ให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางการพยาบาลศึกษา ซึ่งเป็นอาจารย์พยาบาลที่มีคุณวุฒิทางการศึกษาทางด้านการศึกษาพยาบาลเป็นอย่างดี มีประสบการณ์ในการสอนเป็นเวลานาน และเป็นผู้ที่มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับของบุคคลทั่วไป จำนวน 10 ท่าน ซึ่งทั้ง 10 ท่านนี้ สังกัดของทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐทั้งสิ้น ในการตรวจสอบความถูกต้องและความครอบคลุมของเนื้อหา ทั้งทางด้านการใช้ภาษา และลักษณะวิชาทำทางที่แสดงถึงพฤติกรรมการสอนการประชุมปรึกษาของอาจารย์พยาบาลในด้านต่าง ๆ อีกทั้งความเหมาะสมของพฤติกรรมย่อย ในแต่ละด้านที่ถือเป็นเกณฑ์ในการตัดสิน พฤติกรรมการสอนของอาจารย์พยาบาล และความถูกต้องและชัดเจนของแบบสัมภาษณ์ โดยถือเกณฑ์ว่า ถ้าผู้ทรงคุณวุฒิ 8 ใน 10 ท่าน ยอมรับ แสดงว่า แบบสังเกตและแบบสัมภาษณ์มีความตรงตามเนื้อหา จาก

การดำเนินการวิจัย พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิแต่ละท่านให้แก้ไขเครื่องมืออีกครั้งเพียงเล็กน้อยในแง่ของ การใช้ภาษาที่ถูกต้อง การปรับพฤติกรรมให้เป็นรูปแบบมากยิ่งขึ้น ความเหมาะสมในการจัดรูปแบบของเครื่องมือ แตกต่างกันตามรายชื่อ ผู้วิจัยจึงนำมาปรับให้ตรงตามผู้ทรงคุณวุฒิ และเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจทานอีกครั้ง

2. การตรวจสอบความตรงของแบบสัมภาษณ์

เมื่อสร้างแบบสัมภาษณ์เสร็จแล้ว ได้ให้อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย ตรวจสอบ และพิจารณาความเหมาะสมถูกต้องของข้อสัมภาษณ์ทุกข้อก่อนนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบ หลังจากนั้นนำแบบสัมภาษณ์ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางการพยาบาลศึกษาจำนวน 10 คน ซึ่งเป็นคณะผู้ทรงคุณวุฒิเดียวกันกับผู้ทรงคุณวุฒิที่ตรวจสอบความตรงของแบบสังเกตพฤติกรรม ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิทั้งหมดเห็นด้วยกับเครื่องมือนี้

การตรวจสอบความเที่ยง

การตรวจสอบความเที่ยงของเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นขั้นตอนดังนี้

1. ตรวจสอบความเที่ยงของแบบสังเกตพฤติกรรมการสอน

1.1 คัดเลือกผู้ช่วยวิจัยซึ่งเป็นพยาบาลวิชาชีพ

1.2 ให้ผู้ช่วยวิจัยศึกษารายละเอียดเครื่องมือประมาณ 1 อาทิตย์

1.3 ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยร่วมกันอภิปรายเครื่องมือทุกฉบับ เพื่อให้เกิด

ความเข้าใจการใช้เครื่องมือที่ถูกต้องตรงกัน

1.4 นัดหมายเวลาและสถานที่ที่จะทำการสังเกต โดยผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยจะต้องไปสังเกตพร้อมกันในสถานการณ์เดียวกัน และสังเกตพฤติกรรมการสอนของอาจารย์

1.5 ภายหลังจากสังเกตแต่ละครั้ง ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยจะบันทึกผลการสังเกตลงไปในแบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมของการสอนการประชุมปรึกษาของอาจารย์พยาบาลในการสอนในคลินิก

1.6 ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยทำการสังเกตพฤติกรรมการสอนการประชุมปรึกษาของอาจารย์พยาบาลในการสอนในคลินิก จากอาจารย์พยาบาลทั้งหมด 5 คน คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

1.7 จากผลการสังเกตของผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยในแบบบันทึกการสังเกต พฤติกรรมการสอนการประชุมปรึกษาของอาจารย์พยาบาลในการสอนในคลินิก จำนวน 5 ครั้ง นำมาหาความเที่ยงของการสังเกต โดยใช้สูตรของ Polit and Hungler (1987)



จำนวนข้อที่ตอบตรงกัน

$$\text{ความเที่ยงตรงของการสังเกต} = \frac{\text{จำนวนข้อที่ตอบตรงกัน}}{\text{จำนวนข้อที่ตอบตรงกัน} + \text{จำนวนข้อที่ตอบต่างกัน}}$$

จากการสังเกตของผู้วิจัย และผู้ช่วยวิจัย ที่ทำการสังเกตพฤติกรรมการสอนของอาจารย์พยาบาล จำนวน 5 ท่าน ได้ผลออกมาดังนี้คือ

อาจารย์ท่านที่ 1	=	0.94
อาจารย์ท่านที่ 2	=	0.97
อาจารย์ท่านที่ 3	=	0.89
อาจารย์ท่านที่ 4	=	0.99
อาจารย์ท่านที่ 5	=	0.83

ดังนั้นความเที่ยงตรงของแบบสังเกตพฤติกรรม เท่ากับ 0.92

2. การตรวจสอบความเที่ยงของแบบสัมภาษณ์

2.1 นำแบบสัมภาษณ์ไปทดลองใช้ โดย ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย สัมภาษณ์ ข้อมูลจากอาจารย์พยาบาลที่ทำการสอนการประชุมปรึกษาในการสอนในคลินิก จำนวน 5 คน ในเวลาแตกต่างกัน แล้วนำมาหาความเที่ยงของแบบสัมภาษณ์โดยใช้สูตรของ Polit and Hungler (1987) โดยการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตัดแปลงให้เข้ากับการใช้ความเที่ยงของแบบสัมภาษณ์โดย

จำนวนข้อที่ตอบตรงกัน

$$\text{ความเที่ยงของแบบสัมภาษณ์} = \frac{\text{จำนวนข้อที่ตอบตรงกัน}}{\text{จำนวนข้อที่ตอบตรงกัน} + \text{จำนวนข้อที่ตอบต่างกัน}}$$

จากผลการตรวจสอบความเที่ยงของแบบสัมภาษณ์อาจารย์ทั้ง 5 คน ความเที่ยงตรงของแบบสัมภาษณ์เท่ากับ 1

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. ขั้นเตรียมการ

- 1.1 ติดต่อหัวหน้าภาควิชาพยาบาลศาสตร์ โรงพยาบาลรามธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล เพื่อแจ้งวัตถุประสงค์ของการวิจัยและขออนุมัติในการเก็บข้อมูล
- 1.2 ติดต่ออาจารย์พยาบาลที่เป็นตัวอย่างประชากรแต่ละท่านเพื่อขออนุญาตในการเข้าสังเกตพฤติกรรมและเก็บข้อมูล
- 1.3 สํารวจตารางเวลาสอนของอาจารย์พยาบาลที่เป็นตัวอย่างประชากร ในช่วงเวลาของการสังเกตซึ่งกำหนดไว้ระหว่าง 7.00 - 12.00 และ ระหว่าง 13.00 - 15.00 น. และจัดตารางวันเวลาสำหรับการสังเกตพฤติกรรมการสอนของอาจารย์พยาบาลที่เป็นตัวอย่างประชากร ใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล 2 เดือน

2. ขั้นตอนการ

- 2.1 ผู้วิจัยจะทำการสังเกตพฤติกรรมการสอนการประชุมปรึกษาของอาจารย์พยาบาล โดยวิธีการสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participant Observation) คือ เข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการประชุมปรึกษาก่อนและหลังการปฏิบัติงาน อาจมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นบ้าง โดยมีเหตุผลว่า การสังเกตแบบมีส่วนร่วมนี้จะทำให้ผู้ถูกสังเกตไม่รู้สึกรู้ว่าถูกสังเกตโดยพฤติกรรมที่จริงของคนกำลังถูกสังเกต และไม่เครียด ซึ่งจะมีผลทำให้พฤติกรรมที่เกิดขึ้นเป็นไปตามธรรมชาติและจะไม่ได้รับผลกระทบจากการปรากฏตัวของผู้สังเกต โดยมีขั้นตอนดังนี้

2.1.1 ผู้วิจัยทำการสังเกตพฤติกรรมการสอนอาจารย์พยาบาลในขณะทำการสอนในคลินิก โดยศึกษาทั้งการประชุมปรึกษาก่อนปฏิบัติงาน (Pre conference) และการประชุมปรึกษาหลังปฏิบัติ (Post conference) การบันทึกพฤติกรรมการสอนนี้ผู้วิจัยจะทำการบันทึกเมื่ออาจารย์พยาบาลแสดงพฤติกรรมการสอนในลักษณะที่ตรงตามเกณฑ์ โดยไม่กำหนดจำนวนครั้งของการแสดงพฤติกรรมการสอน โดยใช้ระบบ Sign System คือ ผู้วิจัยจะบันทึกพฤติกรรมแบบที่สังเกตเห็นให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ลงในเครื่องมือสังเกตพฤติกรรม โดยไม่คำนึงถึงความถี่ของพฤติกรรมที่เกิดขึ้น คือ จะไม่นับพฤติกรรมที่เกิดขึ้นซ้ำในช่วง 5 นาทีเดียวกัน นั่นหมายถึง ถ้าพฤติกรรมเช่นเดียวกันเกิดขึ้นในช่วงเวลา 5 นาทีเดียวกัน จะนับว่ามีพฤติกรรมนั้นเพียงครั้งเดียวเท่านั้น ในการบันทึกพฤติกรรมการสอนที่เกิดขึ้นจะการชั่งตรอย (/) ลงในเครื่องมือสังเกตพฤติกรรมการสอนในช่วงเวลาที่เกิดพฤติกรรมนั้น ซึ่งแต่ละช่วงเวลาจะเท่ากับ 5 นาที

2.1.2 ทำการสังเกตพฤติกรรมการสอนการประชุมปรึกษาของอาจารย์พยาบาล ในการสอนในคลินิก โดยสังเกตให้ครบทั้ง 2 ประเภท คือ การประชุมปรึกษาก่อนปฏิบัติงาน (Pre-conference) และการประชุมปรึกษาหลังปฏิบัติงาน (Post-conference)

2.2 ทำการสัมภาษณ์ตัวอย่างประชากรหลังจากการสอนการประชุมปรึกษาเสร็จสิ้นลง เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ในการจัดการสอนการประชุมปรึกษา เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการใช้การประชุมปรึกษาในการสอนในคลินิก

3. ชั้นแปลผลข้อมูล

1. การให้คะแนนพฤติกรรมการสอนของอาจารย์พยาบาลเพื่อทำการวิเคราะห์พฤติกรรมการสอนการประชุมปรึกษาของอาจารย์พยาบาล ทำดังนี้คือ

1.1 บันทึกพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่สังเกตได้ โดยไม่กำหนดจำนวนครั้งของการแสดงพฤติกรรม คือ ถ้าสังเกตพบพฤติกรรมการสอนจะให้ 1 คะแนน ถ้าไม่พบพฤติกรรมการสอนจะให้ 0 คะแนน

สังเกตและบันทึกทั้งพฤติกรรมการสอนการประชุมปรึกษาก่อนปฏิบัติงาน และการประชุมปรึกษาหลังปฏิบัติงาน โดยนำคะแนนมารวมกัน

ตัวอย่างเช่น

พฤติกรรม	ชนิดของการประชุมปรึกษา	
	ก่อนการปฏิบัติงาน	หลังการปฏิบัติงาน
1.1 เรียกชื่อนักศึกษาให้แสดงความคิดเห็น	1	1
1.2 ใช้คำถามนำเพื่อให้ นักศึกษาแสดงความคิดเห็น	0	1
1.3 กระตุ้นให้นักศึกษาซักถามข้อสงสัยต่าง ๆ	0	0

จากตัวอย่าง

อาจารย์ ก	ทำพฤติกรรมเรียกชื่อนักศึกษาให้แสดงความคิดเห็น	2 คะแนน
	ทำพฤติกรรมใช้คำถามถามนำ	1 คะแนน
	ทำพฤติกรรมกระตุ้นให้นักศึกษาซักถามข้อสงสัย	0 คะแนน

เป็นต้น

ซึ่งมีเกณฑ์ความเหมาะสมของพฤติกรรมรายชื่อเป็นดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 1.50 - 2.00	หมายถึง	มีพฤติกรรมเหมาะสมมาก
คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.49	หมายถึง	มีพฤติกรรมเหมาะสมปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 0.50 - 0.99	หมายถึง	มีพฤติกรรมเหมาะสมน้อย
คะแนนเฉลี่ย 0.00 - 0.49	หมายถึง	มีพฤติกรรมต้องปรับปรุง

1.2 การให้คะแนนพฤติกรรมการสอนเพื่อทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของพฤติกรรมการสอนการประชุมปรึกษาของอาจารย์พยาบาลจำแนกตามคุณวุฒิทางการศึกษา และประสบการณ์ โดยจะทำข้อมูลที่ได้จากการสังเกตพฤติกรรมการสอนแต่ละครั้ง โดยจะถือว่าพฤติกรรมการสอนที่เกิดขึ้นในแต่ละช่วงเวลา ซึ่งเท่ากับ 5 นาที มีคะแนนเท่ากับ 1 ครั้ง

ตัวอย่างเช่น

พฤติกรรม	ชนิดของการประชุมปรึกษา									
	ก่อนการปฏิบัติงาน					หลังการปฏิบัติงาน				
1.1 เรียกชื่อนักศึกษาให้แสดงความคิดเห็น	1	-	1	1	-	1	1	1	1	-
1.2 ใช้คำถามนำเพื่อให้ นักศึกษาแสดงความคิดเห็น (แต่ละช่องใช้เวลา 5 นาที)	-	-	1	-	-	1	1	-	-	-

จากตัวอย่าง

อาจารย์ ข ทำพฤติกรรม เรียกชื่อนักศึกษาให้แสดงความคิดเห็นใน

การประชุมก่อนปฏิบัติงาน 3 ครั้ง

และแสดงพฤติกรรมนี้ในการประชุมหลังปฏิบัติงาน 4 ครั้ง

ทำพฤติกรรม ใช้คำถามถามนำในการประชุมปรึกษา

ก่อนปฏิบัติงาน 1 ครั้ง

และแสดงพฤติกรรมนี้ในการประชุมปรึกษาหลังปฏิบัติงาน 2 ครั้ง

โดยพฤติกรรมที่สังเกตพบในการประชุมปรึกษาก่อนและหลังปฏิบัติงานจะไม่นำมารวมกัน หลังจากนั้นนำจำนวนพฤติกรรมที่สังเกตได้มาคิดคำนวณเป็นค่าร้อยละ ดังนี้

จำนวนพฤติกรรมที่แสดง X 100

คะแนนพฤติกรรม =

จำนวนช่วงเวลารวมทุก 5 นาที ในการประชุมปรึกษา

นั่นคือ

อาจารย์ ช แสดงพฤติกรรมเรียกชื่อนักศึกษาในการประชุมปรึกษาก่อนปฏิบัติงาน

$$3 \times 100$$

$$\text{คะแนนพฤติกรรม} = \frac{\quad}{4} = 75$$

และแสดงพฤติกรรมนี้ในการประชุมปรึกษาหลังปฏิบัติงาน

$$4 \times 100$$

$$\text{คะแนนพฤติกรรม} = \frac{\quad}{6} = 66.67 \quad \text{เป็นต้น}$$

ที่นำมาคิดเป็นร้อยละเนื่องมาจาก อาจารย์แต่ละท่านใช้เวลาในการประชุมปรึกษาไม่เท่ากัน

1.3 การแปลผลข้อมูลแบบสัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มารวบรวมลงในสมุดบันทึกผลการวิเคราะห์การใช้การประชุมปรึกษา เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสังเกตพฤติกรรมการสอนของอาจารย์พยาบาล

ซึ่งเป็นตัวอย่างประชากรแต่ละราย มาวิเคราะห์พฤติกรรมการสอนการประชุมปรึกษาโดยใช้คู่มือการวิเคราะห์พฤติกรรมเป็นหลักเกณฑ์ในการตัดสินพฤติกรรมการสอนว่าพฤติกรรมการสอนที่อาจารย์พยาบาลแสดงออกนั้นเป็นพฤติกรรมการสอนแบบใด บันทึกผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการสอนลงในแบบสรุปผลการสังเกตพฤติกรรมการสอนการประชุมปรึกษาของอาจารย์พยาบาล

สำหรับข้อมูลเกี่ยวกับการใช้การประชุมปรึกษาที่เก็บรวบรวมข้อมูล จากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยจะนำมารวบรวมข้อมูลและบันทึกลงใน บันทึกผลการวิเคราะห์การใช้การประชุมปรึกษา และทำการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมด ดังนี้

- 4.1 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพส่วนบุคคลของอาจารย์พยาบาล เสนอในรูปแบบแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ
- 4.2 ข้อมูลเกี่ยวกับ พฤติกรรมการสอนการประชุมปรึกษาของอาจารย์พยาบาล โดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
- 4.3 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับปัญหาในการใช้การประชุมปรึกษา เสนอในรูปแบบแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ
- 4.4 การเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมการสอนของอาจารย์พยาบาลในการประชุมปรึกษากับคุณวุฒิต่างการศึกษา และประสิทธิภาพการสอน โดยใช้วิธีการนั้พารามิตริก (Nonparametric Method) โดยใช้ทดสอบ ครุสคัล-วอลลิส (Kruskal-Wallis Test, H)
- 4.5 การศึกษาความสัมพันธ์ของการใช้ การประชุมปรึกษาของอาจารย์พยาบาลในลักษณะของหอผู้ป่วยที่แตกต่างกัน โดยใช้การแจกแจงความถี่และร้อยละ

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. ค่าเฉลี่ยของคะแนน (\bar{X}) (ประกอบ กรรณสูต, 2529)

$$\text{สูตร} \quad \bar{X} = \frac{\sum X_i}{N}$$

$$\begin{aligned} \text{โดย} \quad \bar{X} &= \text{ค่ามัธยศเลขคณิต} \\ \sum X &= \text{ผลรวมของคะแนนทั้งหมด} \\ N &= \text{จำนวนตัวอย่างประชากร} \end{aligned}$$

2. ค่าร้อยละ

$$\text{ค่าร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนตัวอย่าง} \times 100}{\text{จำนวนข้อมูลทั้งหมด}}$$

$$3. \text{ S.D.} = \frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}$$

S.D. = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum x^2$ = ผลรวมของคะแนนแต่ละด้านยกกำลังสอง

$\sum x$ = ผลรวมของคะแนนแต่ละตัว

N = จำนวนตัวอย่างประชากร

$$4. H = \frac{12}{n(n+1)} \sum_{j=1}^k \frac{R_j^2}{n_j} - 3(n+1)$$

โดย K = จำนวนกลุ่ม

n_j = จำนวนข้อมูลแต่ละกลุ่ม

n = จำนวนข้อมูลทั้งหมด

R_j = ผลรวมอันดับของกลุ่มที่ n_j

ศูนย์วิทยพัชกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย